

At The Zoo - the violence and the scenery

I det omfattande verket *At The Zoo*, vars första del har undertiteln *the violence and the scenery*, bygger EvaMarie Lindahl upp en katalog av iakttagelser som porträtterar människans outtömliga begär efter dominans och maktfullkomlighet. Hon intresserar sig för djurparken som konstruktion – i sig en anakronism i vår tid – och det sceneri som omger den.

Världens äldsta zoo anlades i Wien i mitten på 1700-talet. Denna historiska information blir intressant då man sätter den i relation till dess arkitektur som liknar ett panoptikon, den typ av rund fängelsebyggnad med ett vaktorn i mitten, som ritades av den brittiske filosofen Jeremy Bentham i slutet av 1700-talet. Wiens zoo är formgivet utifrån denna princip. Beträktaren kan iakttä "fångarna" utan att de kan avgöra ifall de är övervakade eller ej – ett utomordentligt verktyg för makt och kontroll.

Dagens zoo har tvingats omformulera sitt uppdrag för att berättiga sin fortsatta existens. Från att primärt ha tjänat som plats för människans förströelse, marknadsförs djurparken idag som en viktig institution för naturens bevarande eller som Londons zoo klatschiga slogan antyder, "ZSL Living Conservation". Men även om djurparkens uppgift kan tyckas uppdaterad är miljön fortfarande densamma. I teckningsserien *The Violence I-IV* avbildas ett antal konstnärliga utsmyckningar, ett vanligt inslag på de flesta zoo för att placera besökaren i rätt atmosfär. Jägaren eller den världs omseglande äventyraren har fångats i precis det ögonblick då han håller upp ett avhugget björnhuvud som trofé (*Jardin des Plantes*, Paris). Vilden iförd höftskynke, anletsdragen tillåter oss inte att missförstå ursprung, angriper en panterhona som försvarar sina ungar (*ZSL London Zoo*). Den helige Franciskus predikar för fåglarna som låter sig välsignas (*Tiergarten Schönbrunn*, Wien). I teckningen av skulpturen *Löver* från 1906 tillhandahålls mer information om upphovsmannens (Carl Johan Bonnesen, dansk konstnär) egna erotiska begär än om lejonens parningsakt.

Djurparkens dramaturgi förtäljer berättelsen om den vite mannen, naturen och konflikten däremellan, och alla anspråk på att försöka visa upp en så autentisk miljö som möjligt går inte annat än att ifrågasätta. I djursamlingen *Silverfiguriner* i glaskupor redovisas innehållsförteckningen noggrant och den fejkade materialiteten avslöjas, vilket i sin tur leder till frågeställningen ifall djurparkens sceneri endast handlar om svunna tider eller om ett zoo i själva verket är den glaskupa som fortsätter att bevara en förlegad världssyn som andas rasism, sexism och generell överlägsenhet.

/Elena Tzotzi, curator